

Hermine's vetoogje voor roddel

'We blijven toch niet eeuwig op dit eiland', zeggen de personages tegen elkaar in *Laatste boot half tien*, 'Dit eiland is net een vetoogje op de soep.' Dat eiland is Westend, helemaal gemodelleerd naar Texel volgens schrijfster Hermine Landvreugd (28). Het verhaal staat in haar laatste bundel *Margaretha bleef het langst liggen*.

Van de Texelse uitgestrektheid naar de smalle, hoge straatjes van de Amsterdamse Pijp. Een enkel groen boompje tussen het steen, voortdurend geclaxonneer. Hermine Landvreugd, veelgelezen en -besproken schrijfster, bleef niet eeuwig op Texel. Ze bewoont een etagewoning boven een garage, in deze 'smeltkroes van culturen', zoals dat zo aardig heet. De roze doorkijk gordijnen voor de ramen zijn gesloten. We zitten aan de koffie, dat wil zeggen: ik zit, en Hermine loopt heen en weer, van de keuken naar de kamer, van de schouw naar de bank, naar de telefoon en terug. En ze vertelt.

Op haar zeventiende ruilde ze Texel in voor het Montessori-lyceum in Amsterdam. In de stad woonde familie, haar klas zat vol zittenblijvers en andere nieuwelingen, en gewend was ze snel. Na school volgden vele, geen van alle afgemaakte opleidingen. „Inmiddels werkte ik aan mijn eerste boek en kreeg ik wat schrijfp opdrachten. Basically houd ik me nu fulltime bezig met schrijven.” Ze doorspekt haar betoog met termen die zó uit een Amerikaanse film komen. De liefde voor de film zit er dan ook goed in: haar grote wens is ooit nog eens een goed filmscript schrijven, en momenteel werkt ze aan een tv-serie. Sinds de geboorte van haar zoon Pettersson (2) gaat ze weer regelmatig

naar het eiland, haar moeder bezoeken die nog in Den Hoorn woont. „Ik ben werkelijk verzot op roddel en achterklap, en wat dat betreft kan ik op Texel mijn hart ophalen. Iedereen kent iedereen. Hele dagen kan ik dan bij mijn moeder op de bank door de vitrages zitten gluren. In de supermarkt kijken wat de mensen in hun wagentjes laden enzo. Ik hoor nooit roddels over mezelf. Naar aanleiding van een publicatie zeggen ze hooguit: 'Die en die heeft gezegd dat er wel weer een hoop vuiligheid in stond.' Trouwens, ik ga zometeen maar even naar Texel denk ik.”

Zich op de verbijsterend turquoise bank vlijend in haar knallend oranje jack -de schutkleuren van de stad, schiet het door me heen- om ogenblikkelijk weer door de kamer te gaan ijsberen, mijmert ze: „Het mooie van Texel is het overzichtelijke van zo'n eiland. Het toeval speelt er nauwelijks een rol. Je wordt er niet plotseling door een bankrover gekidnapt ofzo. Er gebeurt eigenlijk nooit iets. Ja, af en toe ligt er een schaap op z'n rug. Echte Texelaars zoals m'n moeder vinden eigenlijk dat je om half vijf op moet staan en eerst drie keer het eiland rond moet fietsen voor je dag begint. Dus ik denk: op een gegeven moment moet je er gewoon weg. Maar ik word nog steeds warm als ik die tongval hoor.” En met een uitbundige lach: „Die geluiden die ze maken! Maar na een paar dagen moet ik weer weg; ik zou er *never nooit* kunnen wonen.”

OVERZICHTELIJK

Eén van de personages in haar nieuwe boek verwoordt het zo: 'Het afschuwelijke van een eiland is dat het zo duidelijk ergens ophoudt. Je fietst het rond, zo'n honderd, honderdvijftig kilometer, en meer is er gewoon niet. Op Zeuren heeft geen zin. Er is niet meer, opperdepop, klaar uit. Je roeit maar met de riemen die je hebt, zoals het klokje thuis tikt tikt het nergens, doe maar gewoon dan doe je al gek genoeg.'

Ze zegt: „Vreemde elementen worden ook in de gaten gehouden. Toch is dat niet beangstigend, vanwege dat over-

zichtelijke. Want Texelaars zijn minder uitgekend dan stadsmensen, minder achterdochtig. Ze hebben meer oprechte interesse in wat je doet.”

NIEVEULWEND

„Ik neem niet graag Amsterdammers mee. Gewoon omdat ik bang ben dat ze onbeschoft zijn. De oudjes in Den Hoorn vinden eigenlijk dat meisjes niet alleen naar het café horen te gaan. Dan doe je dat niet. In Amsterdam kun je weer vierhonderd biertjes pakken als je dat lekker vindt. Een vriendin van me loopt vol make-up rond op zulke stilettohakken. Dan denk ik: mens, haal die troep toch van je bek. Het is te opzichtig voor Texel, te overdreven. Ik vind: als je daar heen gaat, dan pas je je aan.”

Ik moet denken aan de half achterlijke Texelaar Cor uit *Laatste boot half tien*, die de nieuwe Poolse vrouw in het dorp een paar oorbellen schenkt, want hij vond die van haar zelf 'mooi, maar opzichtig': 'We zijn hier nie veulwend, hè.'

MOKBAAI

„Zelf ben ik dol op de Mokbaai, het landschap daarachter vooral, dat zompige moeras met drijfzand en rietsigaren. De doordringende, loodzwarte geuren die daar hangen. Lekker om daar te zitten als het eb is. Beetje vogels kijken.” Ze grinnikt. „'t Is ook lekker dicht bij huis. Maar ik ga ook graag naar De Hors en de Hoge Berg. Of naar het Russenkerkhof, voor de rare sfeer die daar hangt.”

Zoontje Pettersson (twee jaren oud, genoemd naar voormalig ajacied Stefan) komt thuis. Pettersson woont beurtelings bij vader en moeder. „Ah, de kleine koning”, roep ik, want dat staat voorin zijn moeders nieuwste boek. „De kleine tiran, zul je bedoelelen”, zegt Hermine liefkozend. Is zij zo'n Ajacied? „Vroeger ging ik wel eens kijken, maar eigenlijk weet ik de ballen van voetbal en interesseert het me ook niet echt.” Ze lacht. „Ik was meer geïnteresseerd in Stefan.” Pettersson op zijn beurt is machtig

en achterklap

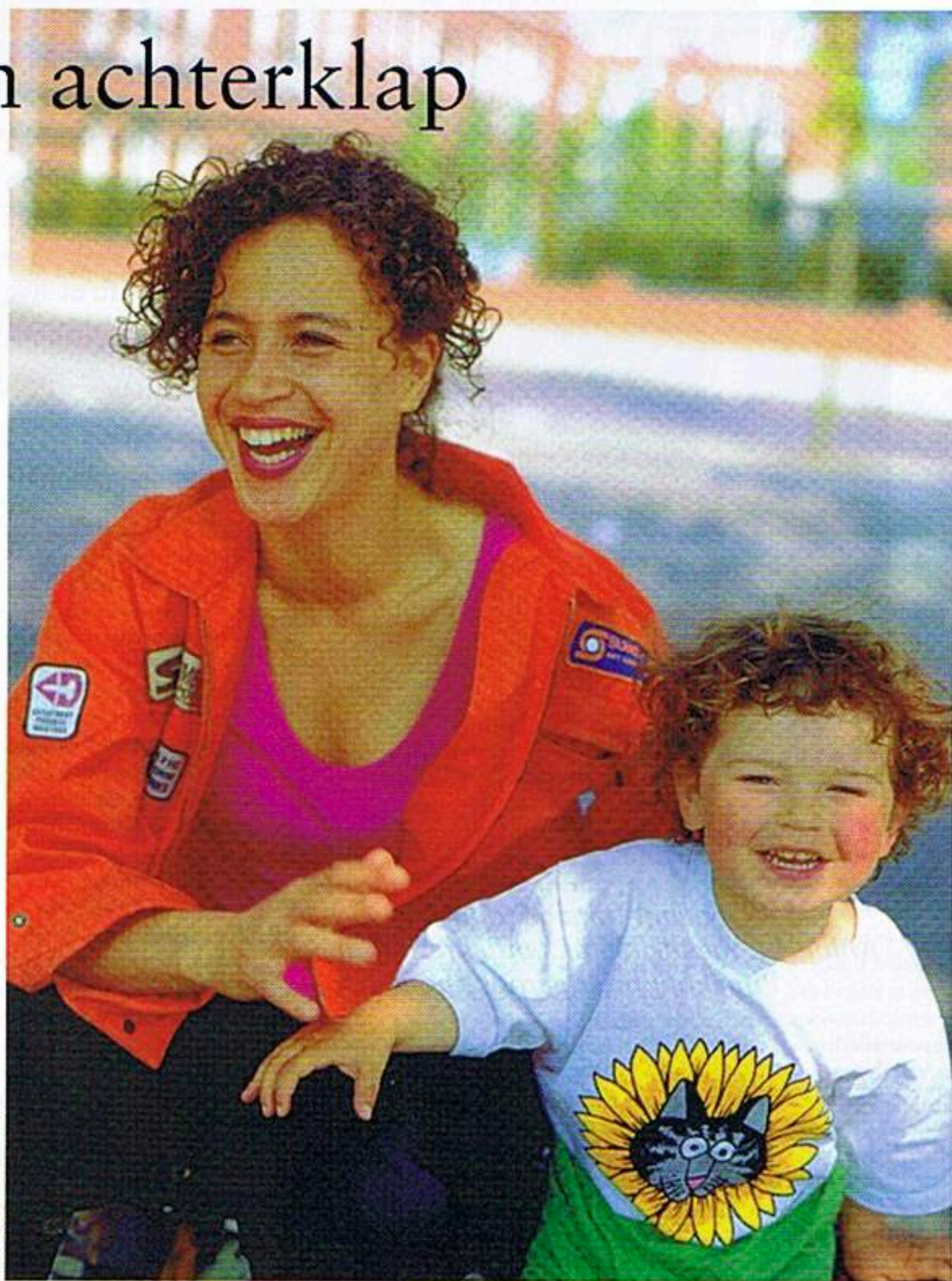

Foto: Dinaand van der Wal

geïnteresseerd in mijn schrijfgerei. Eerst drinkt hij mijn restje koffie op, om vervolgens mijn pen te lenen en driftig aantekeningen in de marge te gaan maken. Hermine: „Het lijkt me voor kinderen leuker op Texel op te groeien dan in de stad. Tot hun zesde ofzo. Maar Pettersson moet ook iets van de natuur weten. Ik zou het niet leuk vinden als hij geen suikerbiet van een aardappel zou kunnen onderscheiden. In Amsterdam steek je wat dat betreft niets op. Daar staat tegenover dat het hier voor kinderen, zeker als ze wat ouder zijn, veel leuker is. Op Texel

blijven ze zo lang naïef.” Deze zomer hoopt Hermine een kinderboek („Vol oma's met stoma's en luiers om en kinderen die bij de wasrette in droogtrommels kruipen”) af te ronden. Daarnaast is ze bezig met de voorbereidingen van een reisboek. „Ik ga naar Suriname, waar mijn vader vandaan kwam. Hij was daar chirurg, en mijn moeder werkte in hetzelfde ziekenhuis. Ze werkte voor protestantse zusters, die bosnegers moesten redden ofzo. En zij heeft hem meegelokt naar Texel. Ze is een *hardcore Texelaar*. Een *Lap*: die zijn er geboren

en getogen. Maar toen mijn vader daar kwam, verveelde hij zich. Ze woonden op wat nu een kampeerboerderij is. Hij was de enige neger, zelfs de enige vreemdeling, met de Chinezen uit Den Burg. Er waren eens wat tantes uit Suriname over en toen stonden *binnen no time* alle buurtkinderen door de ramen naar binnen te kijken en te roepen: 't Hele huis zit vol met Zwarte Pieten!' Pas later kwam de rage van Koreanen adopteren. Mijn vader is weer terug gegaan naar Suriname.”

Hoe iemand die is opgegroeid tussen de Texelse vergezichten hier kan aarden, 1-hoog in De Pijp. De straatgeluiden stijgen op. Ze zegt: „Hier geniet ik van de drukte: even naar beneden lopen, een praatje maken met de garagehouder en de mensen in de straat.”

Ik spreek niet met een geprangd auteur die behoefte heeft aan rust, zoveel is inmiddels

duidelijk. De stad is Landvreugds biotoop. Maar bij het afscheid wendt ze zich tot Pettersson: „En nou gaan wij lekker naar Texel.” 'Oude liefde roest niet', denk ik, en begeef me weer in de woestenij van steen en uitlaatgassen. ●

Joost Swanborn

Van Hermine Landvreugd zijn verschenen: Het zilveren theeï (De Bezige Bij) en Margaretha bleef het langst liggen (De Bezige Bij, 1996).